

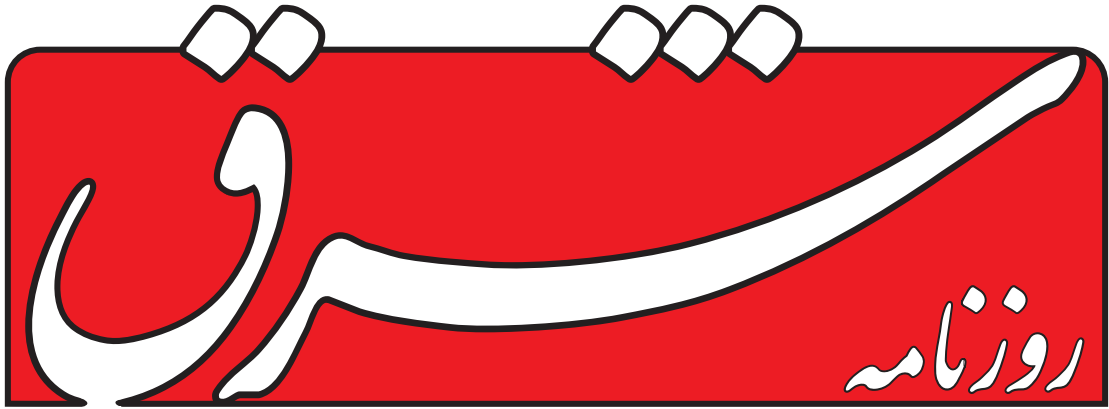
در ادامه برنامه‌های سفر رئیس دولت به مسکو انجام شد

سخنرانی رئیسی در دوما دیدار امیر عبداللہیان با لاوروف

گروه دیپلماسی: رئیس دولت سیزدهم در ادامه سفر خود به روسیه و پس از دیدار با رئیس جمهور این کشور، در مجلس دوما نیز حاضر شد و به سخنرانی پرداخت. سید ابراهیم رئیسی در این سخنرانی تأکید کرد: «جمهوری اسلامی ایران...

صفحه ۴

شنبه ۲ بهمن ۱۴۰۰ - ۱۹ جمادی الثانی ۱۴۴۳ - ۲۲ ژانویه ۲۰۲۲

روزنامه

آیت‌الله جوادی آملی: فقیر حرف‌شنوی از حکومت ندارد

گروه سیاست: آیت‌الله جوادی آملی با بیان اینکه اختلاس‌های میلیاردری از افراد عادی ساخته نیست، گفت: این اختلاس‌ها با قلم افراد صورت می‌گیرد نه با زور اسلحه؛ بنابراین باید بررسی و آسیب‌شناسی شود که چگونه افرادی توانستند حق را باطل کنند...

صفحه ۳

سال نوزدهم - شماره ۴۲۰۱ - ۱۲ صفحه - ۷۰۰۰ تومان

سرمقاله

علیه کاریزما

احمد غلامی . سردبیر

قیل از به‌سرانجام‌رساندن بحث بوروکراتیزاسیون که چند هفته‌ای است آن را پی می‌گیرم، باید به نکته‌ای اعتراف کنم که مخاطبان این یادداشت‌ها غالباً با آن روبه‌رو هستند؛ این نوشته‌ها به چه کار می‌آیند آن هم در زمانه‌ای که گوشی برای شنیدن نیست و اگر هم باشد این نوشته‌ها محلی از اعراب ندارند. به‌راستی کار ما بی‌شباهت به زمان دن کیشوت نیست که قهرمان داستان با شمشیر چوبی به جنگ آسیاب‌های بادی می‌رفت اما این سرنوشت محتوم ماست که از سیاست‌گریزی نیست. به تعبیر ماکس وبر این یادداشت را با دستگاه فکری‌ای پیش خواهیم برد: «سیاست راهی به‌سوی خوشبختی، عدالت، صلح جاویدان و رهایی نیست و نمی‌تواند هم باشد». این روزها میلیون‌ها نفر بی‌توجه به این گفته وبر در تلاش‌اند از طریق سیاست به خوشبختی و زندگی بهتر دست یابند؛ میلیون‌ها نفر از کارگران و کارمندان که روزبه‌روز فقیرتر و قدرت خریدشان ناچیزتر می‌شود. اگر ما تا دیروز می‌توانستیم از طبقه‌ای به نام طبقه متوسط سخن بگوییم، امروز این کار چندان مبنای عینی ندارد. ما اینک با خیل عظیمی از کارمندان، کارشناسان و متخصصان دولتی و خصوصی روبه‌رو هستیم که بسیاری از آنها در حال پرولتاریزه‌شدن هستند. این پرولتاریزه‌شدن بیش از هر چیز به دستگاه بوروکراسی آسیب می‌زند. همان دستگاه بوروکراسی که چشم و چراغ حامیان سرمایه‌داری است. در اوضاع وخیم اقتصادی است که تفاوت‌ها و شباهت‌ها چشمگیر می‌شوند. تفاوت‌ها به منازعه می‌انجامند؛ منازعه برای حفظ و دستیابی بیشتر به منافع و شباهت‌ها دستمایه اتحادها و ائتلاف‌ها می‌شود. اگر ابزار تولید کارگران از آنان نیست و کارگران جز فروش کارشان چیز دیگری ندارند. کارمندان در تمام رتبه‌ها هم مالک هیچ چیز از دستگاه‌های اداری نیستند و این سلب مالکیت از کارگران و کارمندان در شرکت‌های خصوصی رنج‌آور است. این صورت‌بندی درصد آن نیست که بگوید این شرایط مستعد آنتاگونیسمی خشن بین کارگران و کارمندان و این گروه‌ها با دولت است. بحث بر سر این است که این شرایط ساختار بوروکراتیکی کشور را بیش از پیش دچار اضمحلال کرده است؛ چراکه بدترین سیاست بی‌توجهی به منازعات است و آن را به دست تقدیر سپردن. پیترو لاسمن یکی از مفسران وبر می‌گوید: «هر آن‌کس که وارد سیاست این‌جهانی می‌شود، قبل از هر چیز باید از توهمات آزاد باشد و به این حقیقت بنیادی اعتراف کند که بر منازعه اجتناب‌ناپذیر و جاودان انسان با انسان روی زمین گردن نهاده است». بنابراین از نظر وبر سیاست چیزی جز منازعه برای سلطه نیست. اینک این سیاست با منازعه برای سلطه که در چه شمایل تجسد می‌یابد، نکته اساسی بحث اوست اما قبل از ورود به این دسته‌بندی‌ها بهتر است قرائت ویراز سیاست را بدانیسم. «جد و جهد در داشتن سهمی از قدرت یا تأثیرگذاری بر توزیع قدرت چه بین دولت‌ها، چه بین گروه‌های داخل یک دولت... وقتی کسی می‌گوید یک پیرش «سیاسی» است یا فلان وزیر یا مقام، مقام «اداری سیاسی» است یا فلان تصمیم «به‌صورت سیاسی» اتخاذ شده، در هر مورد منظور این است که علایق و منافع مرتبط با توزیع حفظ یا انتقال قدرت در پاسخ به آن مسئله نقش تعیین‌کننده‌ای بازی کرده. تصمیم را رقم زده و حوزه فعالیت مقام مورد بحث را تعریف کرده است. هر آن‌کس که در سیاست درگیر است برای قدرت می‌جنگد. حال چه برای وسیله‌ای برای نیل به اهداف (آزماتی یا خودخواهانه) و چه «به خاطر خودش» یعنی برای لذت‌بردن از احساس پرستیژی که قدرت به آدم می‌بخشد.

ادامه در صفحه ۲

به مناسبت بیست‌وهفتمین سال درگذشت اولین نخست‌وزیر انقلاب

بازرگان پس از دولت موقت

صفحه ۳

عکس: مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران

شرحی بر پول سرکش

تزریق بی‌وقفه پول به اقتصاد، حاصل زیاده‌خواهی است

پولی (به واسطه انجام عملیات ریوی) شده است. در نظر او، بانک‌ها (نهادهای مالی) در جایگاهی منفعل می‌نشینند و نکاتی ظاهراً بدیهی در مذمت سلطه مالی دولت بر بانک مرکزی تکرار می‌شود. لازم است برای شفاف‌شدن سیاست پولی بانک مرکزی و نقش دولت در ناکامی آن به تحلیل دقیق‌تری پرداخت. عملیات بازار باز مهم‌ترین ابزاری است که بانک مرکزی در دو سال اخیر به آن متوسل شده است...

مشروح گزارش را در صفحه ۵ بخوانید

صفحه ۹

آغاز تولید خودروی هیبریدی در ایران

عجیبی هستیم. اگر دنیا از یک کهنه‌برند بی‌خاصیت محصولات پرفروش جهانی می‌سازد، ما برعکس با فرهنگ اجتماعی ضعیف‌مان برندهای بزرگی مانند ارج، آزمایش، خویی، مهساکاز، نساجی مازندران، پارس الکتریک، کمفش ملی و بسیاری از برندهای محلی، منطقه‌ای و ملی را نابود کرده‌ایم. ماشا‌الله، باریکلا، مرجبا به ما! نخستین خودرو را مظفرالدین شاه در سال ۱۲۷۹ در فرانسسه خرید و به ایران آورد. تا شش سال بعد هیچ‌گونه خودرویی وارد ایران نشده؛ اما از آن پس به‌تدریج خودروهای آمریکایی و اروپایی به ایران وارد شدند و کم‌کم صنعت مونتاژ در ایران شکل گرفت. از سال ۱۳۴۱ با همت برادران خیامی، ایران‌خودرو تأسیس شد و به‌تدریج از مونتاژ به سوی ساخت رفت تا جایی که در سال ۲۵ کل خط کارخانه «هیلمن هاتر» را از «روتس انگلستان» خریداری و به ایران‌ناسیونال منتقل کردند. طبق اصول تعالی برسد، امروز باید خودرویی مثل پیکان که با شرایط آب‌وهوایی ایران تناسب داشت و مورد علاقه مردم بود، یکی از پیشرفته‌ترین برندهای جهان باشد؛ اما نه‌تنها این خودروی ملی ارتقا نیافت؛ بلکه پیکان را با این ادعا که بازنشسته است و قرار است خودروی جدیدی جایگزینش شود، نابود کردند و به موزه هزار سال پیش نوعی سازگاری و انطباق با کم‌آبی در پیش گرفتند و با ابداع روش‌ها و سازه‌هایی از آن پس تولیدات خودروسازی در ایران، خودروهای شترکاوپلنگی از مخلوط چند برند خارجی یا چند پلنفر من‌درآوردی و به درد نخوری مانند برلاید، پژو، دنا، رانا، تیا و کوئیک است که هیچ‌کدام نه از نظر ظاهر و زیبایی، نه از نظر ایمنی و استاندارد، نه از نظر قدرت و توانایی و نه از نظر هوشمندی محلی از اعراب ندارند.

ادامه در صفحه ۸

مداخله رسانه‌ای در بحران کم‌آبی؛ الزامات و چالش‌ها

ایرانیان، حفر و مدیریت ۴۰ هزار حلقه قناتی بوده است که پیشینیان ما از هزاران سال قبل تا به امروز حفر کرده‌اند و برخی هنوز فعال‌اند. شکل‌گیری و ظهور سنت‌ها، آیین‌ها و مناسک ایرانی یا اسلامی «باران‌خواهی» و «نماز دعای باران» در جای‌جای ایران بیانگر تاریخی بودن امر کم‌آبی است. حتی خانه ایرانی قدیم که شامل چهاردیواری محصور بود که در داخل آن قنات‌ها و نشیمن‌ها و ایوان‌ها و... دور باغچه و حوضچه و چاه ساخته می‌شدند، ناشی از کم‌آبی است. حتی ریشه توجه به باغ، آب است. هرچا کم‌آب‌تر بوده، توجه ایرانی به باغ بیشتر شده است. در تاریخ ایران با خوانش داستان‌ها و گزارش‌های سفر سفرنامه‌نویسان داخلی و خارجی و حتی ادبیات داستانی ایران، داستان‌ها، درمی‌یابیم که کم‌آبی به جابه‌جایی‌های بزرگ و مهاجرت‌های آب‌وهوایی در طول تاریخ انجامیده است. مسئله آب و کم‌آبی از چه زمانی در ایران به بحران تبدیل شد؟ ظهور کم‌آبی به‌مثابه یک بحران در ایران مقارن است با آغاز قرن ۱۳۰۰ و شروع برنامه‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی دولت‌های وقت. مدرنیزاسیون و نوسازی و توسعه برون‌زای نامتوازن و غیربومی و ناسازگار با اقلیم و فرهنگ طی صد سال گذشته با تمرکز بر توسعه کشاورزی مدرن (افزایش سطح زیر کشت/سیاست خودکفایی و...)، فروپاشی نظام فئودالیسم و به تبع آن فروپاشی نظام سنتی مدیریت آب‌انبار و قنات و کهریز، مهار آب و سدسازی، توسعه چاه و برداشت آب‌های زیرزمینی، توسعه شهرنشینی و صنعتی شدن و... در طول سده موجب تغییر الگوی مصرف و مدیریت آب و ظهور بحران شده است.

ادامه در صفحه ۴

نگاه متفاوت علم‌الهدی به زنان

زنان به سراغ بوکس نروند

صفحه ۱۱

تیم مذاکره‌کننده رئیسی از تیم روحانی کمک می‌گیرد

صفحه ۲

دوئل مقتدی صدر و نوری مالکی به کجا کشیده می‌شود

صفحه ۸

همسایه ما روسیه

عباس ملکی

۴

فاعل اخلاق حقیقت و ترومای رخداد هنری

رابرت هیوز . ترجمه: صالح نجفی

۶

چه کسی برای اکیاتان پاپوش دوخت؟

احمد طالبی‌نژاد

۹

حرف اول

اقتصاد ملی و مفهوم بانکداری خوب

ناصر ذاکری . کارشناس اقتصادی

رئیس جمهوری در دیدار روز دوشنبه گذشته با مدیران ارشد شبکه بانکی کشور نکاتی را به‌عنوان محورهای اصلاح نظام بانکی مطرح کرد که در سالیان گذشته بارها و بارها با ادبیات مختلف توسط دولت‌مدان و کارشناسان تکرار شده، اما حرکتی در مسیر اصلاحی و رسیدن به شرایط مطلوب در بی نداشته است. پرهیز از نگاه‌داری، دادن تسهیلات بانکی به بخش مولد اقتصاد به‌جای بخش‌های غیرمولد، آسان‌ترکردن دسترسی مردم به تسهیلات بانکی و در مقابل دشوارترکردن دسترسی مشتریان بدحساب و بدهکاران بانکی به منابع بانک‌ها و تلاش برای کاهش قیمت تمام‌شده تسهیلات نکات عمده و سرفصل‌های تذکرات رئیس جمهوری بود. درواقع با مرور اظهارنظرهای مسئولان و اهل فن در چند دهه گذشته می‌توان دریافت که نقش و سهم شبکه بانکی در جریان توسعه کشور و دامن زدن به رونق و رشد اقتصادی رضایت‌بخش نبوده و در مقایسه با کارنامه شبکه بانکی برخی کشورهای در حال توسعه عملکردی مطلوب و قابل دفاع نداشته است. در این کشورها شبکه بانکی با گردآوری نقدینگی و تأمین مالی پروژه‌های بزرگ و کوچک صنعتی و بازرگانی بخش خصوصی توانسته موجبات گسترش تولید و تقویت بنیه مالی بنگاه‌های اقتصادی را به‌خوبی فراهم کند.

ادامه در صفحه ۵

حرف شرق

«شرق» برای سال ۱۴۰۱ منتشر می‌کند

سررسید «عصر حرکت»

برای سفارش با شماره‌های زیر تماس بگیرید

واتس‌آپ ۰۹۳۵۵۰۷۱۴۸۳

۰۲۱-۸۸۹۰۳۵۴۸

خورشید

همیشه از شرق طلوع می‌کند

شبکه شرق، باشما

sharhonline.com | @sharhDaily

وَسَارِعُوا إِلَيَّ مِنْ مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ (آل عمران ۱۳)

و بشتابید به سوی مغفرت پروردگار خود و به سوی بهشتی که پهنای آن همه آسمانها و زمین را فرا گرفته و مهیا برای پرهیزکاران است.

در فقدان پدری مهربان، روحانی جلیل‌القدر و مردمی حجت‌الاسلام والمسلمین

سید رضا میرلوحی

و در سالگشت درگذشت مادر مینور و فداکار سیده گوهر وطن‌خواه در روز دوشنبه ۴ بهمن ماه از ساعت ۲ تا ۳/۵ در مسجد جامع شهرک غرب به سوگ خواهیم نشست.

سیدعلی اکبر میرلوحی، سید محمود میرلوحی